

MURSKA KRAJINA

Tednik za gospodarstvo, prosveto in politiko
Izhaja vsako nedeljo.

UREDNIŠTVO in UPRAVA:

Prekmurska tiskarna v Murski Soboti, odgovoren Hahn Izidor.
Telefon števil. 76.

Rokopisi se ne vračajo.

Cena oglasov na oglasni strani: cela stran 800 Din, pol strani 400 Din.
Cena malih oglasov 15 Din. — Med tekstem vsaki oglas 15% dražji.
Pri večkratnem oglaševanju popust.

Naročnina: znaša letno 30, polletno 15 Din, za inozemstvo letno 60 Din.
Štev. rač. poštne hran. 12.549

II. LETO

Murska Sobota, 10. marca 1940.

ŠTEV. 10.

Zunanji pregled

Romunski finančni minister je imel v Bolgariji razgovore z bolgarskimi gospodarskimi predstavniki zaradi tesnejšega gospodarskega sodelovanja med obema državama. Njegov obisk pa ima tudi važen politični pomen.

Romunsko razmerje do Madžarske se je nekoliko zboljšalo. Obe vladi sta prepovedale napade v časopisih in radiju. Italija zopet pritiska na Madžarsko, češ da naj do konca vojne počaka s svojimi zahtevami do Romunije. Širijo se vesti, da namerava v kratkem priti v Budimpešto italijanski zunanji minister Ciano.

Ker Madžarska ne najde več prave opore svojim težnjam v Italiji, je šel zunanji minister iskati zaslombe v Berlin. A tudi od tam se je zaenkrat vrnil praznih rok.

Borbe na Finskem se nadaljujejo z nezmanjšano srditostjo na obeh straneh. Finci se le počasi umikajo pred preveliko premočjo. Posebno hude boje bijejo v okolici mesta Viborg. Finci branijo vsak korak zemlje. Po nemških vesteh se žele Rusi s Finci pogajati. Čuje se, da je tudi Stalin pripravljen končati vojno in so baje že mirovna pogajanja v teku.

V Ameriki so dali Finski posojilo v znesku 20 milijonov dolarjev. Za ta denar bo Finska kupila žito in slanino, kar v prvi vrsti potrebuje.

Od poslanec ameriškega predsednika Roosevelta je prispel v Evropo, da prouči splošni politični položaj, ki je po vojni nastal v Evropi. Najprej se je ustavil v Rimu, kjer se je razgovarjal z Mussolinijem. Od tam je potoval v Švico in v Berlin, kjer se je sestel s Hitlerjem in drugimi vodilnimi politikami. Splošno mnenje je, da ti razgovori ne bodo spremenili sedanjega političnega položaja v Evropi.

Angleži pišejo v svojih časopisih, da se nekatere nevtralne države zelo motijo, če mislijo, da bodo one imele po končani vojni glavno besedo pri preureditvi Evrope. O novi Evropi bodo odločevali samo tisti, ki so v vojni krvaveli.

Angleški prostovoljci so začeli prihajati na Finsko. To je že malo pozno, kajti če bi prišli prej, se gotovo ne bi bilo treba Fincem toliko umakniti. Da bi pa prišli na pomoč Poljaki, pa Finci

nočejo, ker se boje, da bi v tem primeru nastopila proti njim Nemčija.

Madžarski regent Horthy je te dni praznoval 20 letnico svojega regentstva. Ob tej priliki mu je naš poslanik v Budimpešti izročil naše najvišje odlikovanje, ki mu ga je dal naš vladar.

50 milijonov plinskih mask je bilo v Angliji razdeljenih med prebivalstvom od izbruha vojne.

Turški ministrski predsednik je izjavil, da nima Turčija nobenih sovražnih namenov nasproti Sovjetski Rusiji, pač pa je dobro pripravljena za vsak primer, če bi hotel kdo ograziti njeno ozemlje in njeno neodvisnost, kar bo branila z vsemi silami.

Nemčija baje namerava še ta mesec začeti na zapadni fronti veliko bitko. To je zopet ena izmed neštetihih sličnih vesti, ki se od časa do časa pojavljajo v časopisih. Le eno je res, da nihče ne ve, kaj misli Nemčija zares ukreniti.

Okupacijske oblasti na Poljskem so izvršile popis vsega prebivalstva. Navzlic pritisku in aretacijam se je v nekaterih krajih do 80 odstotkov prebivalstva izjavilo, da so Poljaki.

Angleška letala so v preteklem tednu ponovno preletela nemško prestolnico Berlin ne da bi bila napadena. Tudi nemška letala so izvršila dolge polete nad angleškim in francoskim ozemljem.

Na francoskem bojišču je vladal običajni mir. Medsebojno obstreljevanje s topovi, spopad patrolj je vsebina vsakodnevnih vojnih poročil iz obeh taborov.

Domači pregled

Zastopniki kmečkega stanu iz vseh krajev Slovenije, ki so člani Slovenske kmečke zveze, so se sestali v Celju. Sprejeli so resolucijo v kateri zahtevajo, naj se takoj ustanovi Slovenska banovina. Končno so še naglasili sledeče: Zemlja naj bo last tistega, ki jo obdeluje in naj se prepreči prehajanje kmečke posesti v nekmečke roke. Izvede naj se agrarna reforma ter naj se slovenske kmetije zavarujejo tako, da se ustanovi dedna kmetija.

V srbski zemljoradniški stranki je prišlo do nevarnega trenja. Eden izmed prejšnjih voditeljev dr. Dragoljub Jovanović je ustanovil svojo stranko ter je potegnil precej pristašev s seboj.

† Hartner Geza

Najvidnejši predstavniki pretekle soboške generacije, legajo drug za drugim v grob. Pred dnevi se jim je pridružil ugledni industrijalec in veleposestnik g. Geza Hartner. Bolehal je že precej časa na zavratni bolezn. Slednjič pa se je odločil za operacijo ter je v ta namen odpotoval v Budimpešto. Po kratkem trpljenju pa je v četrtek, dne 29. februarja v popoldanskih urah preminul.

Pokojnik je bil soboški domačin ter se je rodil leta 1872. Zlasti v mlajših letih, in to v predvojni dobi, je imel v tuk. političnem življenju veliko besedo. Izvoljen je bil za poslanca ter je bil nekaj let zastopnik Prekmurcev v madžarskem parlamentu. Od svojega

očeta je podedoval trgovino in mlin. S svojo izredno podjetnostjo in pridnostjo je svoje podjetje kmalu dvignil do ene najuglednejših tvrdk v Murski Soboti. V zadnjih letih pa se je popolnoma posvetil svojemu obsežnemu gospodarstvu, katero je vzorno uredil. Leta 1926. je postal glavni delničar in predsednik Prekmurske banke v M. Soboti, kar je ostal do svoje smrti. Pokojnika, ki je začasno našel svoje zadnje počivališče na pokopališču Farkašretu v Budimpešti, bomo ohranili v živem spominu. N. v m. p.!

Svojcem, predvsem pa g. županu Hartnerju ob težki izgubi, naše iskreno sožalje!

Nekateri časopisi že trdijo, da je ta stranka srbskega kmeta v razsulu.

Prizad bo začel od kmetov kupovati tudi vino in žganje. Na ta način hoče urediti cene vinu in žganju in preprečiti, da bi na škodo kmeta zaslužili razni prekupci.

Člani banskega sveta donavske banovine so sklenili resolucijo, v kateri pozdravljajo sporazum s Hrvati, izjavljajo pa svojo zahtevo, naj se zdaj nemudoma ustanovi tudi srbska banovina.

Proračun hrvatske banovine je predviden na poldrugo do dve milijardi dinarjev. Sedaj si belijo glave, kje bi ta denar dobili, ker se novo proračunsko leto kmalu začne, a vprašanje financ pa še ni urejeno. Nekateri predlagajo naj bi se razpisalo notranje posojilo, drugi pa so proti temu.

Dr. Ante Odič, odvetnik iz Čakovca, je bil imenovan za šefa kabineta podpredsednika vlade dr. Mačka.

Bivši predsednik vlade dr. M. Stojadinovič ustanavlja svojo stranko. K temu piše „Hrvatski dnevnik“, da ustanovitev te stranke le malo zanima javnost, ker ne pomeni dr. Stojadinovič sedaj nobene resne politične moči.

Pri državnem zavodu za pospeševanje obrta, se po nalogu trgovskega ministra ustanovi posvetovalni odbor za pospeševanje trgovine in industrije.

Med našo državo in Združenimi državami Severne Amerike se bodo še ta mesec pričela trgovinska pogajanja. Za ta pogajanja se zlasti zanimajo naše industrije, ki zaradi vojne ne mo-

rejo več dobivati potrebnih surovin iz evropskih držav.

Radi novih davčnih predpisov se je oglasila pri finančnem ministru delegacija gospodarskih zbornic in mu predložila predloge za spremembo teh. Minister je obljubil, da bo po možnosti ustregel željam. Naglasil pa je, da bistvenih sprememb ne more biti, ker so novi predpisi zgrajeni na programu čuvanja interesov gospodarsko šibkejših slojev in na načelu enakopravnosti za vse kraje države.

Birmovanje v Soboškem srezu

Kanonična vizitacija in birmovanje bo letos v soboškem srezu v naslednjih župnijah:

V torek, 14. maja pri Sv. Mariji na Tišini;

V sredo, 15. maja pri Sv. Nikolaju v Murski Soboti;

V četrtek, 16. maja pri Sv. Martinu v Martjancih;

V petek, 17. maja pri Sv. Sebastijanu v Pečarovcih;

V soboto, 18. maja pri Sv. Trojici v Gornjih Petrovcih;

V nedeljo, 19. maja pri Sv. Mariji v Markovcih;

V ponedeljek, 20. maja pri Sv. Nikolaju v Velikih Dolencih;

V nedeljo, 26. maja pri Sv. Mariji v Gornji Lendavi;

V ponedeljek, 27. maja pri Sv. Kozmi in Damijanu v Kuzmi;

V torek, 28. maja pri Sv. Juriju v Prekmurju;

V sredo, 29. maja pri Sv. Heleni v Pertoči;

V četrtek, 30. maja pri Sv. Jožefu na Cankovi.

M. Sobota, 6. marca 1940.

V enem izmed slovenskih dnevnikov je bil pred dnevi tehten članek o krizi slovenskega kmeta. Ker se v omenjenem pisanju odkrivajo globine zla, ki tarejo človeka naše zemlje, bo pisanje gotovo zanimalo tudi naše čitatelje, zato objavljamo nekaj značilnejših misli: Radi vojne se vse poteguje za naš trg. Kljub temu, da cene kmečkim pridelkom rastejo, je naš kmet še vedno v hudi krizi. Kmetiškega zemlja prehaja v nekmečke roke, premnoge kmečke družine pa bodo trpele pomanjkanje do prvih pridelkov. Dolej se je tožilo, da se ne more prodajati kmečkih proizvodov. To tarnanje se je sedaj poleglo, ko je okrog nas polno kupcev. Kmet pa se le ni opomogel. Sedaj pa smo v drugi zagati: Naše žitne shrambe so prazne. Blago za prodajo nam primanjkuje. Kdo je temu kriv? Sami! Ko je bil čas zato, nismo ničesar storili, da bi dvignili donosnost naših njiv, ugodne razmere smo prezrli in jih nismo izrabili za napredek celotnega kmečkega gospodarstva. Iz spoštovanja do lepih starih navad smo hodili po poteh naših prednikov in smo bili slepi za nov produkcijski način. Drugi vzrok pa je v tem, da je naš neorganiziran kmet že v zgodnji jeseni ves pridelek, ki ga ne rabi doma, prodal in to v času, ko je cena komaj nekoliko narasla. Tako je danes brez blaga. Naš kmet je prodal krompir po 75 par, za seme pa ga bo plačeval po 2 din in še več.

Danes ni več pomanjkanja tržišč. Dovolj je kupcev za vse predmete, le blaga ni. Če bi bilo pri nas na višji stopnji poljedelstvo, živinoreja in sadjarstvo, bi se v trenutnih razmerah opomogli. V Sloveniji imamo n. pr. okrog 3 milijone rodečih jablan. Prodali smo le eno tretjino sadnega pridelka, vse drugo smo potrošili doma. Sadja in krompirja ni več, edino kar imamo še blaga sta vino in živina. A niti enega, niti drugega ni več v izobilju. Svoj čas smo lahko iz Slovenije izvozili letno vsaj 30.000 glav goveje živine. Sedaj ko bi mogli doseči primerne cene, daleko ne bomo dosegli tega števila. Če upoštevamo le najvažnejše panoge naše kmečke proizvodnje vidimo, da smo zašli iz krize cen v še hujšo krizo blaga, tako da je naš srednji in mali kmet še vedno v veliki stiski. Poleg tega pa narašča tudi draginja in cene predmetov, ki jih rabi kmet za uspešno kmečko delo, niso v skladu z izkupičkom, ki jih dobi kmet za svoje pridelke. Glavni kmečki proizvodi so sicer poskočili v ceni za svojih 25 odstotkov, one prostranske in malenkostne proizvodnje tudi za 50 in celo 100 odstotkov, žal pa moreteli zad-

Kapar San Joze v Medmurju

V Medmurju so sadni strokovnjaki odkrili, da je precej razširjen kapar San Joze, ki je zelo nevarna zajedalska uš in za naše sadjarstvo zelo škodljiva. Lahko uniči lepe sadonosnike in ker se zelo hitro okužijo sadovnjaki, je nevarnost razširitve silno velika.

Kapar je prišel k nam iz Amerike in se je pri nas prvič pojavil pred štirimi leti. Mala, skoraj nevidna uš sedi na deblu, stebelu, ali sadnem peclju in srka s svojim sesalom sok in drevo postane ovenelo in shira.

Posebno sadje rad napada in tako sadje postane predčasno rdečkasto in zrelo. Okrog peclja pa zapazimo, če si bliže ogledamo tak sad, vse polno malih sivih luskin, ki merijo do 1 mm v premeru z rumeno točko v sredini. To so kapice ali štiti, pod katerimi so majhne rumene uši kapar San Joze.

S plodovi, ki so okuženi po tej zajedalki, se uši prenesejo drugam in tako je možna okužba večjih sadonosnikov.

Proti temu najnovejšemu, nevarnemu škodljivcu se je treba boriti z vsemi sredstvi in nobeden sadjar ne sme držati rok križem, ker bi nam

ta škodljivec napravil neprecenljivo škodo.

V Medmurju se vrše sedaj posebni tečajji, ki jih prireja kraljevska banska uprava, ki so obvezni za vse sadjarje, da se jih udeležijo in na katerih se sadjarje pouči o borbi proti temu škodljivcu.

Lani je namreč baš iz Medmurja bil izvoz sadja zelo velik in se sadjarji zelo bojijo, da bi bil vsled okuženega sadja po kaparju San Joze, ves izvoz zaprt. To se lahko zgodi, posebno radi tega, ker se okužba vrši zelo po sadju. V tem slučaju bi bil za nas to velik gospodarski udarec. Zato se morajo sadjarji strnjeno boriti proti novemu sovražniku, ki ima to prednost, da je zelo majhen in se ga težko zaslediti.

Ker je Prekmurje bližnji sosed Medmurju in ker je bil v sosednji Madžarski tudi ugotovljen škodljiv kapar na drevju, prav tako pa tudi v nekaterih sadovnjakih to stran meje, bo treba organizirati odločno borbo. Ako se bo nevarna uš razširila po Prekmurju, naši sadjarji ne bodo mogli prodajati sadja izven države in utrpeli bodo težke tisočake škode.

Nevarna bolezen meningitis

V nekaterih krajih države se je pojavila nalezljiva bolezen meningitis (otrplost tilnika), ki je prodrila tudi v Prekmurje. Najprej se je pojavila v Splitu in na otoku Braču, odkoder jo je neki mornar prenesel v Slavonijo. V Vinkovcih je umrla za to boleznijo neka dijakinja, v Sisku pa tudi dva otroka. Meningitis se je pojavil tudi že v Zagrebu. To je nevarna kužna bolezen, ki se prenaša od človeka do človeka samo z dotikom. En do štiri dni po okužbi popadeta bolnika iznena huda glavobol in omotica, združeni z bolečinami v tilniku in z bljuvanjem. Bolniku se skali zavest in začne pri vročini 39 do 40° Celzija blesti. Vročica naglo raste. Bolniku začne otrpnevati tilnik in se hrbtni mišice krčevito stiskajo. Temu se pridružijo hude živčne motnje. Dobra tretjina bolnikov umre že prve dni, odnosno v drugem ali tretjem tednu. Ostalim se zdravje le počasi vrača in ponavadi pusti bolnikom posledice. Zato je v interesu prebivalstva, da vsakega bolnika, pri katerem so se pojavili zgoraj navedeni znaki meningitisa, takoj spravijo v bolnišnico, kjer mu bodo skušali rešiti življenje z injekcijami. V naši državi imamo dovolj dobrega seruma proti tej bolezni. V Pomurju je bilo dozdaj 7 slučajev te bolezni. Vse obolele so takoj spravili v bolnišnico v Mursko Soboto in dozdaj še noben bolnik ni umrl.

njih proizvodov postaviti posamezen kmet le nekaj desetnih kilogramov na trg. Železo, ki ga kmet nujno potrebuje, pa je poskočilo neprimerno višje, prav tako obuvalo, kotenina, milo, petrolej itd. Zato mora slovenski kmet napeti vse sile, da poveča svoje pridelke, da bo imel več blaga za tržišča.

Rino „Central“ (Dittrich)

Spričo vedno bolj naraščajočega zanimanja soboškega občinstva za kino predstave, se lastnik kino „Central“ g. Dittrich ni ustrašil ne truda ne stroškov, da ugodni vsem obstoječim predpisom za tovrstna podjetja, ter je na podlagi tega dobil dovoljenje za novo poslovanje podjetja. Kino „Central“ že od 5. septembra lanskega leta ni več obratoval. Koncem preteklega leta pa je poslala banska uprava strokovno komisijo, ki je pregledala vse prostore in naprave ter dala nalog, da se nekateri nedostatki odpravijo. Lastnik kina je ugodil vsem zahtevam in te dni je dobil dovoljenje, da lahko zopet začne z rednimi predstavami. Da ugodni tudi zahtevam občinstva, bo v najkrajšem času popolnoma preuredil vso dvorano in so za to potrebna zidarska dela že v teku. Tako se nam obeta v Soboti še drugi kino, ki bo ustrezal sodobnemu okusu, tako da bo prišlo občinstvo na svoj račun. Dobri filmi, ki jih obeta imeti v programu, bodo k temu primaknili svoj veliki delež. Prva predstava bo že prihodnje dni.

Razglas.

Na osnovi pooblastila kralj. banske uprave v Ljubljani razpisuje krajevni šolski odbor v Andrejcih licitacijo zidarskih, tesarskih, mizarskih in kleparskih del za prezidavo obstoječe šole.

Pismene ponudbe je poslati do 23. marca 1940. krajevni šolski odboru v Andrejcih, oziroma vložiti najpozneje na dan licitacije, ki bo v soboto dne 23. marca 1940. ob 13. uri popoldne v poslopiju državne osnovne šole v Andrejcih.

Načrti in stroškovnik so interesentom v pogled v upraviteljevi pisarni v Andrejcih, oziroma pri sreskem načelniku v M. Soboti.

**Krajevni šolski odbor
v Andrejcih.**

GRAJSKI KINO MURSKA SOBOTA

PREDSTAVE:

v četrtek, dne 7. III. ob 20:30 uri
v soboto, dne 9. III. ob 17:30 uri
in ob 20:30 uri

VELEFILM

„Trije Mušketirji“

(Kavalerji Nj. Veličanstva)

BRATJE RITZ Don Ameche
Binni Barnes Gloria Stuart

Veliko delo nesmrtnega Dumas-a — polno romantičnih pustolovščin, doživlja v parodiji — po interpretaciji znanega režiserja, Allan-a DWAN — polno krasnih poent; ljubezen, močnatost, intrige, komedije in drame se vrste ena za drugo . . . — D' Artagan, slavni Gaskonjc, s pesmijo na ustih, mečem, v roki vedno vesel, pripravljen za ljubezen in borbo v različnih pustolovščinah . . .
Kdo ne pozna „Athosa, Porthosa in Aramisa“.

V nedeljo, dne 10. III. 1940
ljudska predstava ob 11 uri 15 min.

„TRIJE MUŠKETIRJI“

Znižane cene: 2, 3, 5 din.

Dodatek: Najnovejši „Metrojournal“
in „Miky & Silly“.

PREDSTAVE:

v nedeljo, dne 10. III. ob 15:15 uri
ob 17:30 uri
in ob 20:30 uri
v ponedeljek, dne 11. III. ob 17:30 uri
in ob 20:30 uri

VELEFILM

Njena ljubezen — Njena bolečina

Anton Pointer

Oskar Sima Magda Schneider
Peter Bosse Svetislav Petrovič

Mlada garderobierka Hastler se zaljubi v glasovirskega igralca . . . Težka pot, čistega srca, velike, prave ljubezni do sreče . . .

Dodatek: Najnovejši „Foxov tednik“

CENE PROSTOROM: 10, 8, 5 in 2 DIN.

— „Simfonijska življenja“ je naslov največjemu filmu sedanosti, ki prikazuje življenje največjega skladatelja Čajkovskega. Sodeluje najboljša švedska igralka Zarah Leander, slovi madjarska plesalka Marika Rokk, poznani filmski igralci Hans Stüwe, Leo Slezak; režira C. Frölich. Muzikalno vodstvo ima Theo Mackeben, ki vodi najboljši evropski simfonični orkester ter originalno rusko kapelo. To remek delo filmske umetnosti predvaja „Grajski kino“ v četrtek dne 14. III. 1940, petek, 15. III. 1940, soboto 16. III. 1940 in v nedeljo dne 17. III. 1940 (samo predpoldne) nakar že sedaj opozarjamo!

OGROMNA IZBIRA RADIOAPARATOV

MINERVA
ORION
MENDE
KÖRTING
BRAUN
SACHSENWERK



z dvoletnim jamstvom
strokovne radiodelavnice
NEMEC JANEZ
MURSKA SOBOTA.

Kompl. baterijski superji
že od 2.800.— Dinarjev.



Gider Jože 50 letnik

V krogu svoje družine in prijateljev je v preteklem tednu obhajal svojo 50 letnico življenja g. Gider Jože iz Vančavasi. Kdo ne pozna našega vedno veselega in dobrodušnega Jožeta? Menda je prav malo prebivalstva širom Prekmurja, ki bi ga ne poznali. Saj je obiskal skoraj vse naše vasi in s svojim aparatom za nizko ceno naslikal prav mnogo naših ljudi, posebno onih, ki so odhajali na sezonska dela in ki so se poročili.

Z njegovim prikupljenim obnašanjem napram vsem, si je pridobival simpatije in naklonjenost povsod. Kakor mnogim, je tudi njemu zapustila svetovna vojna svoj madež. Kot invalid je prišel iz bojnih poljan in ker ni bil več sposoben za težka kmečka dela, se je izučil slikarske obrti, ki jo v splošno zadovoljstvo izvršuje. Poleg tega se naš slavljencec prav vneto bavi v javnem udejstvovanju. Vedno je zavzemal vodilna mesta v krajevnih gospodarskih in političnih organizacijah ter marsikedar dosegel prav lepe uspehe v prid prebivalstva svoje ožje okolice.

Danes je podžupan in blagajnik občine Tišina, v svoji rojstni vasi pa glavni vodja vseh pokretov. Njegove družbe se vsak veseli in tako tudi gospa Julika, kjer rad pribije nekaj časa v družbi svojih ožjih prijateljev, kar pa prav nič ne zmanjša njegovo zanesljivost, vestnost in skrbnost do opravil, ki jih vrši v občinski upravi in drugod. Razven tega tudi slovi kot skrben oče, gospodar na svojem domu in zvest soprog svoje družice.

Iskreno mu čestitamo k življenjskemu jubileju in mu želimo še dolgo vrsto srečnih let.

Trije Mušketirji

Junaki slavnega Dumas-ovega romana Athos, Porthos in Aramis so izzvali brate Ritz, kuharja nekega pariškega hotela na dvoboj vina. Junaki omagajo, pijani se zvale pod mizo, brata jih odneseta spat in se ne moreta premagati, da ne bi oblekla mušketirjeve obleke. Tako oblečena se spozgata pri nekem tepežu v neki gostilni s slavnim vitezom D' Artagnanom. Skupna borba jih je združila v neločljive prijatelje. D' Artagnan se zaljubi v dvorno damo Lady Costanc od katere prejme težko nalogo, da dobi kraljičino zaponko, ki jo je ta nekoč dala Loran Buckinghamu. Kardinal je zvedel za vitezovo namero in da bi to preprečil, pošlje v London, kjer živi lord, svojo zaupnico Lady Winter. Komični in razburiljivi prizori sledijo med vitezom in njegovimi prijatelji ter Lady Winter. V dramatični berbi uspe D' Artagnanu in njegovim prijateljem, da dobe zaponko in jo še v pravem času prinesejo kraljici. Kardinal je poražen, D' Artagnanu se izpolni srčne želje, a brata Ritz stečeta nevarno uniformo in zamenjata sablje s kuharnico.

DOMAČE VESTI

— Vsem obiskovalcem knjižnice **Delavske zbornice v Delavskem domu v Soboti**. Sporočamo, da so prispele nove leposlovne, znanstvene in zabavne knjige iz Maribora. Posegajte pridno po njih! Knjige se izposujejo vsak torek in petek od pol petih do pol šestih popoldan. Izposojnina je tako nizka, da omogoča vsakemu, da pride do dobrega čtiva. — Dosedanje obiskovalce knjižnice pa prosimo, da redno vračajo izposojene knjige, da lahko postrežemo tudi drugim obiskovalcem.

„STAROSLOVENSKE MOLITVENE KNJIGE“

se ponovno dobijo za 30 dinarjev v knjigarni ZVER IVANA v M. Soboti.

— Za zidavo nove evang. cerkve v Selu so darovali dobrovoljne dare po nabiralni polji sledeči: g. Šiftar Ludvik tovarnar perila v M. Soboti 500 Din, uslužbenci tovarne Šiftar 92 Din, g. Cvetič Janez tovarnar perila v M. Soboti 320 Din, uslužbenci tovarne Cvetič, gđc: Kranjec G'za 20 Din, Brestoč Ana 15 Din; po 10 Din: Obal Ilonka, Banfi Vilma, Temlin Hermína, Belinger Ilonka, Varga Ilonka, Flisar Marija, Flisar Tera, Zelko G'za, Topola G'za, Šiftar Marija, Herič Marija, Flisar Milika, Benčec Jolanka, Grah Vera, Čarni Marija, Kozic Jolan, Benko Tera, Banko Marija in Šiplič Lina; po 5 Din: Horvat Rozika, Koudila Marija, Kumin Karolina in Horvat Margit. Vsem darovalcem najlepša hvala. Nadaljnje darovalce na ta cilj bomo objavili prihodnjč.

— Nesrečni padci na poledenelih tleh so v zadnjem času prav pogosti in mnogo ponesrečencev mora v bolnico na zdravljenje. V Ivanovcih si je zlomil nogo 47 letni posestnik Ivan Flisar, v Puconcih pa si je dijak Pavel Škraban zlomil desno nogo.

Njena ljubezen - njena bolečina

Garderoberka Marija Hastler odvrne v zadnjih trenutkih barskega klavirista Martenrooda, ki ne najde poti k uspehom, od nameravanega samo mora. Tako jih je usoda za nekaj časa združila. Martenrood dobi angažma za Ameriko. Sedaj se začne njegov umetniški spon, a istočasno pa ločitev od Marije. Kmalu postane slaven. Na deklo, ki mu je nekoč v odločilnih trenutkih stalo ob strani, je pebil in niti ne ve, da je med tem postala mati njegovemu otroku. Življenje za Marijo je težko. V zapuščenosti spozna Toni Huberja, ki z vso nežnostjo skrbi za njo in za otroka. Po šestih letih se vrača Martenrood v domovino in priredi svoj prvi koncert. Tudi Marija je na prireditvi, a Martenrood jo ne pozna več. V zavesti, da je med slavnim umetnikom in njo nepremostljiv prepad, mu pošlje otroka, a sama si skuša končati življenje v navzočnosti Huberja. Ta zgubi prisotnost duha in zbeži. Policija ga ujame, a komisarju Duringu uspe kljub Huberjevi molčečnosti, da razjasni konflikt. In Martenrood najde zopet pot k Mariji . . .

— V Veržeju je 10 letnega Marjana Sternišo po nesreči poparil s krompom po obrazu in po rokah njegov brat. Fantek je moral v bolnico.

— Nož v hrbet. Franc Györek, 23 letni posestnikov sin iz Črenovec je šel zvečer okrog 8 po vasi. Naenkrat ga je nekdo napadel s sekuro in nožem in mu zadal 4 vbodiljaje z nožem. Poškodbe so bile takega značaja, da so ga morali prepeljati v bolnico, kamor se je zatekel tudi doinar Rudolf Štajner iz Rožičkega vrha. Tudi ta je bil napaden, ko se je ob 10 ponoči vračal domov. Dobil je 3 vbodiljaje z nožem v hrbet.

— Vabilo na 46. redno skupščino Zdrženja obrtnikov za srez Murska Sobota v Murski Soboti, katera se bo vršila v ponedeljek, dne 25. marca 1940. ob pol 10. uri dopoldne v sejni dvorani Zdrženja obrtnikov. Dnevni red: 1. Otvoritev in poročilo predsednika. 2. Čitanje zapisnika zadnje skupščine. 3. Poročilo tajnika. 4. Poročilo blagajniško. 5. Poročilo nadzorstvenega odbora. 6. Odobritev računa za leto 1939. 7. Proračun za leto 1940. 8. Slučajnosti. — Sklepni račun, kakor tudi letni proračun je na vpogled vsem članom v prostorih združenja. — Če skupščina v napovedani uri ne bo sklepčna, se bo vršila eno uro pozneje druga, ki bo sklepčna brez oziroma na število navzočih. Predlogi morajo biti 3 dni pred skupščino pri upravi združenja prijavljeni. Murska Sobota, dne 10. marca 1940. — Predsednik: Szukitš Štefan; Tajnik: Nemeec Alojz.

GASILSTVO

Gasilska župa Murska Sobota bo imela svoj občni zbor dne 16. marca t. l. predpoldne v grajskem kinu v Murski Soboti. Po občnem zboru se bo gasilcem predvajal primeren film — morda onega iz gasilskega kongresa v Ljubljani.

V kraju Ratkovei so prebivalci ustanovili prostovoljno gasilsko četo: Ustanovni občni zbor je vodil g. Frahm Vilko, šolski upravitelj v Prosenjakovcih, ki je na glasu kot zelo skrben organizator.

V kraju Kruplivnik se tudi pripravljajo ustanovitev prostovoljne gasilske čete in je za pričakovati, da bo v najkrajšem času oblasti prijavljena. Gasilske organizacije se torej množijo, kar je tudi pravilno, saj so to organizacije čigar člani nesebično delujejo v prid bližnjega in domovine.

SOKOL

„ORKAN“ je naslov H. Nučič-a dramatski sliki, ki jo vprizori dram. odsek sokolskega društva Murska Sobota v soboto dne 16. III. 1940 ob 20-30 uri in v nedeljo dne 17. III. 1940 ob 15. uri v Sokolskem Domu v Murski Soboti.

Izredno uspelo sliko iz dobe borb za našo svobodo, iz dobe, ko so naše matere in naši dragi trepetali za nas, ko smo odhajali za tujca na bojne polje režira br. Niševicer. Vprizoritev se vrši v okviru prireditve 20. letnice ustanovitve Sokolskega društva Murska Sobota, ki je bilo ustanovljeno dne 18. III. 1920.

Nekaj RADIOAPARATOV

prodajamo še naprej po prejšnji znižani ceni.

Prepričajte se — brezobvezno.

RADIO NEMEC, M. Sobota

Körting Minerva
Braun Orion
Mende — zastopstvo.

STROKOVNA DELAVNICA.

Strokovno polnenje auto in radioakumulatorjev.

Radio tolaži starše

Strašni snežni vihar, ki je pred nedavnim Madžarsko spremenil v zasneženo Sibirijo in Budimpešto v polarno metropolo, je v tem mestu zadržal tisoče otrok iz okolice. Zvečer se niso mogli vrniti domov. Da bi pomirili starše, ki so s strahom čakali na svoje otroke, so dale oblasti po radiu večkrat sporočiti, da je prevzel skrb za otroke socialnopolitični oddelek glavnega mesta. Kolikor je bilo mogoče naknadno ugotoviti, je ta vest po radiu dosegla skoraj vse v poštev prihajajoče starše, bodisi naravnost, bodisi po sosedih, ki imajo sprejemne aparate in ki so jih opozorili.

Velik požar na Japonskem

V Nahiju, glavnem mestu japonskih otokov Lučujev, je v neki veleblagovnici nastal velik požar. Ob veleblagovnici je bilo skladišče petroleja, veliko število vrčev s tekočino se je vnelo, dva petrolejska tanka po 300 ton sta eksplodirala. Zaman so si prizadevali, da bi ogenj obvladali. Škoda cenijo na več milijonov jenov, dve osebi sta bili težko ranjeni.

Deček v zaboju

V Oberhilbersheimu v Nemčiji so pogrešali 11 letnega dečka, ki so ga zadnjč videli pri igri. Ko je neki kovač po dveh dneh prišel zaradi nekkih popravil v tamkajšnjo telovadnico, je zaslišal slabotne klice na pomoč. Prihajali so iz nekega lesenega zaboja.

Ko ga je odprl, se je iz njega opotekel pogrešani deček, ves prestrašen in izčrpan. Izkazalo se je, da je bil med igro zlezal v zabojo. Pokrov je padel čezenj in zaklop se je zaprl. Dečkovi tovariši so se odstranili. Menili so, da je pač odšel domov. Tako je prečepel dva dni v tesnem zaboju in si ni mogel pomagati, dokler ga ni kovač še pravočasno rešil.

Vajenca sprejememo takoj. Pogoji 4 razr. srednjih šol. — NEMEC J., M. Sobota.

Moderne okvirje za slike Post. vložke — Roleta

dobite najceneje pri

N e m e c J., M Sobota.

Globoke žalosti potrpi naznanjamo pretužno vest, da je naš najboljši oče, stari oče, brat in sorodnik gospod

HARTNER GEZA

industrijalec in veleposestnik

dne 29. februarja 1940 ob 17. uri predviden s tolažili svete vere, v 68 letu življenja, v Budimpešti mirno zaspal.

Pogreb dragega pokojnika je bil v nedeljo, dne 3. marca 1940 ob 15. uri začasno na pokopališče „Farkasrét“ v Budimpešti.

Murska Sobota, dne 1. marca 1940.

Globoko žalujoče rodbine
HARTNER in ANDERSCH.

Cenik

Sladkor kocke in prah	1 kg	Din 15 50
sladkor kristal	1 kg	Din 14.—
sol mleta bela	1 kg	Din 1.50
petrolej	1 lt	Din 7.—
karbid	1 kg	Din 9.—
moka pšenična	1 kg	Din 4.—
Ogg Ia	1 kg	Din 3 75
Ogg IIa	1 kg	Din 4.—
Og Ia	1 kg	Din 3 75
Og IIa	1 kg	Din 3 75
pšenična za vkuhanje	Din	3 50
II	1 kg	Din 3 25
črna	1 kg	Din 3.—
ržena Ia	1 kg	Din 3 50
IIa	1 kg	Din 3.—
povprečna	1 kg	Din 2 75
otrobi pšenični	1 kg	Din 1 75
otrobi rženi	1 kg	Din 1 50
moka ajdova Ia	1 kg	Din 4 50
moka koruzna mehka	1 kg	Din 2 25
koruzni zdrob (polenta)	1 kg	Din 3.—
pšenični zdrob	1 kg	Din 5.—
kaša prošana	1 kg	Din 3 50
ječmena kaša (ričet)	Din 5.— do	7.—
kaša ajdova	1 kg	Din 5 50
kava pražena	1 kg	Din 88 do 132.—
čaj	1 dkg	Din 2 50 do 3.—
Franck ali kolinska škatlja	1/2 kg	Din 10 50
" " " "	1/4 kg	Din 5 50
" " " "	1/6 kg	Din 4.—
ali kolin. okrogel pak	1/2 kg	Din 9 50
" " " "	1/4 kg	Din 5.—
" " " "	1/6 kg	Din 3 50
" " " "	1/10 kg	Din 2 25
Kneipp	1/6 kg	Din 3 50
" " " "	1/2 kg	Din 8.—
Enrilo	1/4 kg	Din 6.—
" " " "	1/10 kg	Din 2 75
Slatina petajnska ali radenska	Din	2 50
mast svinjska	1 kg	Din 18.— do 20.—
olje bučno Ia	1 lt	Din 20.—
olje namizno	1 lt	Din 18.—
olje olivno Ia	1 lt	Din 32.—
riž	1 kg	Din 11.— do 13.—
rozine	1 kg	Din 12.— do 16.—
surovo maslo	1 kg	Din 30.— do 36.—
metle št. 1		Din 11.—
" št. 2		Din 12.—
" št. 3		Din 13.—
ribarice	Din	5.— do 7.—
soda	1 kg	Din 2 50
Kurjava		
drva bukove la cepanice	1 m ³	Din 135.—
drva bukove oblice	1 m ³	Din 100.—
drva mehka	1 m ³	Din 90.—
drva cepana	za 100 kg	Din 36.—
premog rujav	1 q	Din 28.—
premog črn	1 q	Din 34.— do 44.—

HALO VSO HALO

manufakturno in drugo blago Vam

nudi po izredno nizkih današnjih cenah

FERDO HORVATH
trgovca BOGOJINA

Na prodaj imam

lep oves za semen. Zglasiti se je v mlino v G. Radgoni. 2

Krajevna občina STARI BEZNOVCI
bo dne 25. marca t. l. ob 14. uri popoldne prodala na dražbi **dvokolno brizgalno**, ki se nahaja v dobrem stanju. Kdor rabi tako brizgalno naj se udeleži dražbe dne 25. t. m.

KOMPAS - MEDIATOR RADIOAPARAT

100% automatizirana serija
MADE in HOLLAND 1940.

NIZKE CENE!

Mali mesečni obroki!
Dobi se pri znani trgovini
RITUPER ALOJZ

trgovina z radio-aparati, dvokolesi, šivalnimi in pisalnimi stroji ter motornimi vozili

MURSKA SOBOTA.

Cenj. naročnike

našega lista, ki še niso poravnali naročnine, ponovno prosimo, da naj to store čimprej, da s tem omogočijo redno izhajanje lista. Naročnina se plača v knjigarni Hahn Izidorja v M. Soboti.

KMETIJSKA PODRUŽNICA ZA MURSKO SOBOTO IN OKOLICO

POŠTA: E. J. V. Če so Vam zajcl naredili res toliko škode, najboljšo napravite, če se z zakupnikom lovišča pobotate. Vsekakor pa si dajte preje, kot bi se spuščali v tožbo, razložiti na občini „Zakon o lovu“ ter „Pravilnik“ k temu, ker so v njem razni predpisi, ki se bi jih moral vsak oškodovanelec držati, da odškodnino doseže. Tozadevno razsodišče — po tem zakonu — obstoja pri vsaki občini. — F. M. L. Proti ušem pri živini je povsem neškodljivo in najcenejše sredstvo: dve jedilni žlici tobačnega izvlečka na en liter vode in s tem žival naribati. To ponovite; uši minejo. Pazite pa, da se žival ne prehladi. — V. V. P. Takó „Kmetovalca“, kakor tudi ličen in povsem praktičen koledar, kot darilo naročnikom, prejmeš tudi sedaj naknadno. — Č. F. K. Od ob meji stoječega drevja (lesa) imate pravico — če na poziv mejaš ne stori tega — posekati vse vejevje in tudi korenje, ki visi, oziroma raste čez mejo na Vašo zemljo ter isto lahko odpeljete domov. — Večim. Če so drevesa preveč poškodovana od zajcev, tedaj je najbolje jih izkrciti. Vsaka občina bo popisovala potrebo drevesc — vsaj upamo — z podporo Banovine in Srez. kmet. odbora, kjer si jih naročite po znižani ceni. Svarimo pa Vas, da na isto mesto ne sadite kjer ste ono izkrcili — ali vsaj jablan ne na jablanovo — pa takrat samo v jamo z večjim premerom ter v od drugod prineseni zemlji — Vst, ki potrebujejo semenski krompir, naj nam prijavijo potrebo; krompir za seme je na razpolago, za nepretirano ceno bomo pa tudi skrbeli. Samo ne zopet prepozno!

Kmetske misli o draginji

Žitarice. Nadaljevanje

Kakor smo že dvakrat zaporedoma razpravljali vrednost bika in telet, v času od rojstva do prodaje, to je koliko stane taka žival kmeta, bomo prikazati tudi stroške pridelave žitaric, to je stroškovnik ter razliko med vrednostjo pridelave in prodajno ceno.

Pod gornjim naslovom razpravljamo o žitaricah splošno, ker ni bistvene razlike z ozirom na pridobitvene stroške, v kolikor je le med prodajno ceno. Za to pa vzamemo za primer rž, ki stoji s ceno v sredini žitaric. Govor je o kat. oralu (1600 kv. sež), ki ga pri naših prilikah moramo vsake tri leta enkrat pognojiti z dobrim hlevskim gnojem ter vmes z umetnim gnojilom, ker živine ne krmimo tako dobro, da bi dobili hlevski gnoj s snovmi, ki jih potrebuje naša zemlja, oziroma rastline. Ker pa po mesitih, posebno na še revnejši zemlji „goričke“, gnojijo poleg umetnega gnojila še z hlevskim gnojem tudi vsako leto, zato smo to gnojenje razdelili ter primerno letno količino kalkulirali. Poglejmo torej ta za kmeta žalostni račun:

Za troletno gnojenje rabimo enkrat 20 vozov hlevskega gnoja, torej pripade na leto sedem vozov po 120 Din D 840.—
Prašenje (negloboko oranje) D 100.—
Branenje 1. 80.— Din D 40.—
Obračanje (2 globoko oranje) D 120.—
Branenje 2. 80.— Din D 40.—
Naoranje (3 oranje pod setev) D 120.—
100 kg. Superfosfata D 98.—
Trošenje Superfosfata 15.— D 8.—
Branenje in valjanje 80.— D 50.—

Semenske rži 90 kg;
100 kg po 160.— Din D 144.—
Setev s sejalnim strojem in lahko brananje 100.— Din D 50.—
En delavec ves dan D 18.—
Din 1628.—

Od tega zneska za dobo enega leta 6% obresti D 97 75
Na to prip. davki skupaj D 45.—
Žetev po kat. oralu D 120.—
Odvažanje pridelka domov in grabljanje D 40.—
Mlatitev tega pridelka (pripadajoči del) D 100.—
Sušenje, čiščenje, vskladiščenje 30.—
6% obresti od vrednosti zemlje (4000.— Din) 1/2 tega D 120.—

Stroški pridelovanja Din 2170 75

Pri naših prilikah v Prekmurju znaša povprečni srednji pridelek po kat. oralu: in sicer

v zrnju rži 750 kg po današnji ceni 155 Din D 1162 50
v plevah 50 kg po današnji ceni 50 Din D 25.—
v slami 1000 kg po današnji ceni 40 Din D 400.—

Dobi torej kmet skupaj Din 1587 50

Ali če odračunamo od stroškov pridelovanja od Din 2170 75 vrednost slame in plev Din 425.— stane kmeta 750 kg rži Din 1745 75

ali 100 kg (1745 75 : 7 50) okroglo Din 233.—

dočim dobi za to količino rži samo Din 155.—

tako, da je kmet na zgubi Din 78.— pri 100 kg.

Ali pri celem mantranju, celoletnem pričakovanju v popolni negotovosti (elementarne nezgode) ga stane pridelek za celih Din 585.— več kakor zanj dobi. To mantranje se torej dobro poplača; to je dobro naložen kapital?!

Našel pa bi se kdo, ki bi rekel, da to kmeta nič ne stane; ima svoje prevozno živino in svoje delavce. Kaj pa če bi vozil s to živino komu les ali gramoz ta čas, ali nosil opeko, malto itd., ali mu ne bi pripadala minimalna mezda? Bila bi bedarija pripisati enemu vse, drugemu nič. Ali je kmet brezplačen suženj? To so računi, ki se ne dajo potvoriti. Brez računa pa danes ni gospodarjenja ne tu in ne v kaki drugi panogi.

(Nadaljujemo.)

Hiša

z gospodarskim poslopljem, vrtom in 3. nji vami v RAČAN pri Mariboru na prodaj. Hiša sestoji iz 4. stanovanjskih sob. Proda se z pripadajočo zemljo ali brez nje. Prilika je za vsakovrsten zaslužek. — Iz prijaznosti daje pojasnila g.

ANTON MACUN,
trg. MARIBOR, Gosposka ul. 10.

Sneg odhaja — Pomlad prihaja — potrebna Vam je — nova obutev — BATA.